

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

Ons kenmerk
Z/256897

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 14 juli 2025 ontvangen aanvraag van Goed Wonen Gemert om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De flora- en fauna-activiteit gaat over de gevolgen ten aanzien van beschermde dier- en plantsoorten vanwege de renovatie van 18 woningen, uitgevoerd aan Boskant 8–30 (even) en 90–100 (even), postcodegebied 5423, te Handel, in de gemeente Gemert-Bakel.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend.

Besluit

Onderwerp

Op 14 juli 2025 hebben wij van Goed Wonen Gemert een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door de renovatie van 18 woningen. Deze activiteiten vinden plaats aan Boskant 8–30 (even) en 90–100 (even), postcodegebied 5423, te Handel, in de gemeente Gemert-Bakel.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan Goed Wonen Gemert, Drossard de la Courtstraat 51, 5421 JG te Gemert, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten en rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - **laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - **laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);voor de periode van 1 september 2026 tot en met 31 december 2030;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag en de aanvullende gegevens, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Aanvullend onderzoek ecologie Boskant e.o. te Handel - Aanvullend onderzoek ecologie naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen in het kader van de Omgevingswet Complex 6.5, Blom Ecologie B.V., 2024-0272, 1 november 2024 (hierna: nader onderzoek)
 - Mitigatieplan renovatie Boskant 8 – 30 en 90 – 100 te Handel - Aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Complex 6.5, Blom Ecologie B.V., 2025-0093, 14 juli 2025 (hierna: activiteitenplan)
 - Aanvullende gegevens van 28 november 2025 en 30 januari 2026
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locaties van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start handelingen beschermde soorten (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	6
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	6
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	7
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	7
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	7
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	7
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	8
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	9
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	11
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	14
2.8 <i>STAAT VAN INSTANDHOUDING</i>	18
3. CONCLUSIE	18
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	19
BIJLAGE 2. LOCATIES VAN DE MAATREGELEN.....	20
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	21

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 14 juli 2025 hebben wij van Goed Wonen Gemert een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 28 november 2025 aangevuld.

Op 5 januari 2026 hebben wij een voornemen tot weigeren van de aanvraag gestuurd. Op 30 januari 2026 hebben wij hier een reactie op ontvangen.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/256897.

Gedragcode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag. De aangevraagde activiteiten gaan over de renovatie van 18 woningen. Deze activiteiten vinden plaats aan Boskant 8 tot en met 30 (even) en 90 tot en met 100 (even) te Handel, in de gemeente Gemert-Bakel.

De werkzaamheden aan de woningen bestaan uit een gehele gevel- en dakrenovatie van de woningen. Onderstaand is een lijst van relevante werkzaamheden opgenomen.

- Inrichten werklocatie met opslag materiaal, vergaderunits en sanitair;
- Gefaseerde opbouw steigers;
- Uitvoering in pandige werkzaamheden;
- Vervangen van kozijnen en beglazing;
- Vervangen goten en/of hemelwaterafvoer;
- Vervangen dakbedekking en aanbrengen dakisolatie;
- Aanbrengen of aanvullen spouwisolatie;
- Aanbrengen mechanische ventilatie.

De renovatiewerkzaamheden zijn gepland tussen 1 september 2026 en 15 april 2027, maar zouden kunnen uitlopen.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportage van het nader onderzoek en de aanvullingen van 28 november 2025.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). In 2023 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden.

Het nader onderzoek naar huismus heeft plaatsgevonden in 2024 volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023). Het nader onderzoek naar gierzwaluw heeft plaatsgevonden in 2024 volgens het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023). Het nader onderzoek naar gewone dwergvleermuizen heeft plaatsgevonden in 2024 volgens het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 19 nesten van de huismus;
- 19 nesten van de gierzwaluw;
- 8 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 1 zomerverblijfplaats van de laatvlieger;

aanwezig zijn in het plangebied.

Door de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen vernield of beschadigd en worden vleermuizen verstoord.

De nesten van de huismus bevinden zich in verschillende woningen verspreid in het plangebied. De nesten bevinden zich onder de dakvoet en onder zonnepanelen.

De nesten van de gierzwaluw bevinden zich in verschillende woningen verspreid in het plangebied. De nesten bevinden zich tussen de dakvoet en de gevel.

2 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bevinden zich in vleermuiskasten welke aan de gevel van Boskant 14 hangen. De overige zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bevinden zich in de spouw of onder het dak verspreid over woningen in het plangebied. De invliegopeningen bevinden zich bij de kantpannen of bij de kozijnen

De huidige (zomer)verblijfplaats van laatvlieger bevindt zich op Boskant 26. Hier is tijdens het aanvullend onderzoek eenmaal een via de nokpan invliegend individu waargenomen. Het is aannemelijk dat de laatvlieger op Boskant 26 via de nokpan in de dakruimte kruipt.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger te verlenen.

Locatie

Het doel van de renovatie is het isoleren van de woningen om vocht en tocht in het huis te beperken alsmede temperatuurschommelingen te beperken. Aangezien het gaat om de renovatie van verouderde woningen is het project locatie gebonden.

Werkwijze

Wooncorporatie Goed Wonen Gemert moet conform het klimaatakkoord en de prestatieafspraken met de Gemeente Gemert-Bakel het gehele woningbezit energetisch verduurzamen om uiteindelijk in 2050 een CO₂ neutraal woningbezit te hebben. Om uiteindelijk een CO₂ neutraal woningbezit te hebben, zijn renovatiewerkzaamheden benodigd. Deze werkzaamheden dienen uitpandig uitgevoerd te worden, gezien inpandige werkzaamheden onvoldoende bijdragen aan het verhogen van het energielabel. Tevens zorgen inpandige werkzaamheden voor zeer veel overlast voor de bewoners en wordt daarmee de woning 'verkleind'. Indien inpandig wordt geïsoleerd heeft dit ook nadelige gevolgen voor de verblijfplaatsen van de vleermuizen. Een verminderende uitstraling van warmte vanuit de woning naar de spouwmuur zorgt voor het verslechteren van het microklimaat van de verblijfplaats.

Inrichting

Een alternatief voor renovatie is sloop en nieuwbouw van de woning. Hierbij gaan echter ook de nesten en verblijfplaatsen verloren, waardoor het voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger geen gunstig alternatief is. De doorlooptijd van een sloop-nieuwbouwproject is tevens langer dan een renovatieproject. Hierdoor duurt het ook langer voordat er permanente voorzieningen voor de aangetroffen diersoorten worden gerealiseerd. Sloop-nieuwbouw werkzaamheden leiden daarnaast tot grotere overlast van de bewoners welke dan gehuisvest moeten worden. Sloop-nieuwbouw is derhalve geen wenselijk alternatief.

Het niet uitvoeren van de renovatiewerkzaamheden zal op korte termijn leiden tot de instandhouding van de nesten en verblijfplaatsen. Echter, het behouden van de woningen in de huidige staat vormt een risico voor de volksgezondheid én is in strijd met de klimaatdoelen en het beleid van de overheid.

Vanuit de beschermde soorten gezien zal afwezigheid van onderhoud op de lange termijn problematisch worden. Nestlocaties worden pas aangetast na ernstige lekkages. Voor huismus en gierzwaluw, maar met name voor vleermuizen zal langdurige leegstand op lange termijn de kwaliteit van de verblijfplaatsen kunnen aantasten vanwege ophoping van vocht en verpaupering. Verpaupering van de panden kan op lange termijn leiden tot het onbewoonbaar zijn van de panden met risico's voor vandalisme zoals brandstichting. Voor huismus zal leegstand tevens leiden tot terugloop in voedselbronnen. Een ander inrichtingsalternatief is er dus niet.

Planning

Het ongeschikt maken van de nesten van huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger wordt uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de soorten, waarmee negatieve effecten ten aanzien van de soorten zo minimaal mogelijk gehouden worden. Er is geen alternatieve planning voorhanden met minder effecten op de soorten.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van de belangen 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b, sub 1° en 8.74k, eerste lid, onder b, sub 3° van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Risico op gezondheidsproblemen door slechte isolatie

De te renoveren bebouwing binnen de planlocatie betreft woningen uit 1975. De woningen hebben energielabels B en C (bron: energielabel.nl). Echter is er in de afgelopen jaren aan deze woningen weinig of slecht onderhoud gepleegd. De woningen zijn op dit moment derhalve slecht geïsoleerd. Slechte isolatie kan op termijn leiden tot verschillende gezondheidsrisico's. Dit wordt veroorzaakt doordat slecht geïsoleerde woningen vaak vochtig zijn, in de winter te koud worden en in de zomer te heet.

Door een vochtige woning is er risico op allerlei gezondheidsklachten, zoals keelpijn, niezen en hoesten, verstopte neus, piepende ademhaling en benauwdheid. Een vochtige woning voelt koud en kil aan, ook al wordt er veel gestookt. Ook leiden vochtproblemen op termijn vaak tot schimmel. Vocht en schimmels kunnen astma en andere luchtwegklachten verergeren (RIVM, 2018). Vochtproblemen ontstaan voornamelijk in woningen met een slechte isolatie en onvoldoende ventilatie. Vocht- en schimmelproblemen worden vooral waargenomen bij woningen gebouwd voor 1992. De kans is dus groot dat dergelijke problemen zich ook op de planlocatie voor zullen gaan doen. Veel vochtproblemen kunnen verholpen worden door een goede thermische isolatie, zoals dak- en luchtpouwisolatie (RIVM, 2012a).

Niet of slecht geïsoleerde woningen warmen tevens snel op tijdens zomerse omstandigheden. Met name ruimten ter hoogte van niet geïsoleerde daken en ramen kunnen bij warm zomerweer tot hoge temperaturen oplopen. Gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden lopen van klachten als vermoeidheid en hoofdpijn tot ernstige ademhalingsproblemen en hartfalen. Dit kan leiden tot ziekenhuisopnamen en sterfte. Hierbij zit het risico voornamelijk bij kwetsbare groepen zoals bij oudere bewoners. Woningen welke onvoldoende worden gekoeld door slechte isolatie of ventilatie vormen voor de bewoners een risico en vormen daardoor ook een risicogroep (RIVM, 2012b; RIVM, 2014). Een stabiel en koeler binnenklimaat vermindert de gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden voor bewoners.

Op 30 juni 2022 hebben Aedes, Woonbond, VNG en de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de Nationale Prestatieafspraken ondertekend (Volkshuisvestingnederland, 2022). Deze afspraken zijn voornamelijk gemaakt om de leefbaarheid van Nederland hoog te houden en het woningtekort terug te dringen. Het akkoord dicteert dat vanaf 2026 er geen woningen meer zijn met een slechte staat van onderhoud. Hoewel de woningen op dit moment nog niet in zeer slechte staat zijn, zal dit met de loop der jaren wel gebeuren als er niet tijdig grootschalig onderhoud in de vorm van 30 isolatie en renovatie plaatsvindt. De beoogde renovatie van de woningen leidt tot een stabiel binnenklimaat waarbij (te) lage temperaturen (in de winter), vocht- en schimmelproblemen en (te) hoge temperaturen (in de zomer) worden voorkomen. De beoogde renovatiewerkzaamheden leiden tot een verbetering van het binnenklimaat van de woningen en voorkomen toekomstige gezondheidsproblemen door te lage of hoge temperaturen en vocht- en schimmelproblemen, wat een relevante reden in het kader van de volksgezondheid is.

Gezondheidsrisico's door verslechtering luchtkwaliteit en door klimaatverandering

De uitstoot van broeikasgassen leidt niet enkel tot klimaatverandering maar ook tot een verslechtering van de lokale en zelfs regionale luchtkwaliteit. Bij dezelfde processen als waar CO₂ vrijkomt, worden ook aerosolen geproduceerd die de luchtkwaliteit verslechteren (KNMI, 2022). Bij verbranding van fossiele brandstoffen, zoals gebeurt in cv-ketels van individuele woningen of blokverwarmingsinstallaties, komen (ultra)fijnstoffen, stikstofoxiden en natuurlijk CO₂ vrij (Milieucentraal, 2022). Een slechte lucht leidt tot diverse klachten zoals klachten aan de luchtwegen als hoesten, piepen en kortademigheid. Ook bestaande chronische long- of hart- en vaatziekten kunnen erdoor verergeren (RIVM, 2012). Door de beoogde verduurzamingswerkzaamheden wordt het energielabel verbeterd waardoor, naast verbeteringen van het wooncomfort, de woningen ook beter warmte vasthouden. Hierdoor zullen er per woning minder fossiele brandstoffen noodzakelijk zijn om deze op comfortabele en gezonde temperatuur te houden. Op termijn dienen de woningen geheel gasloos te worden gemaakt. Dit is alleen mogelijk als de woningen aan een minimale isolatiestandaard voldoen, wat in de huidige situatie nog niet het geval is. De beoogde verduurzamingswerkzaamheden dragen bij aan de doelstelling om de woningen gasloos te maken. Derhalve dragen de beoogde verduurzamingswerkzaamheden bij aan een vermindering van de CO₂ uitstoot.

Tot slot draagt de CO₂ van onder andere verwarmingsinstallaties bij aan een toename aan hittestress. Door klimaatverandering neemt de frequentie en intensiteit van hittegolven toe die leiden tot gezondheidsklachten bij (voornamelijk oudere) bewoners van een stedelijk gebied (Oleson et al., 2013). Het verduurzamen van de woningen binnen het plangebied leidt niet alleen tot een reductie van de CO₂ uitstoot, door de hogere isolatiewaarde kunnen de appartementen ook beter koelte vasthouden tijdens hittegolven. Het verduurzamen van de woningen dient de volksgezondheid op lokale, regionale, landelijke en zelfs de mondiale schaal.

Groot openbaar belang

In het kader van klimaatverandering zijn door overheden afspraken gemaakt over maatregelen welke moeten leiden tot stabilisatie en uiteindelijk afname van de CO₂-uitstoot. De meeste woningen in Nederland worden verwarmd middels aardgasinstallaties. Ook zijn veel oude(re) woningen slechts beperkt geïsoleerd, waardoor er relatief veel aardgas wordt verstoekt en CO₂ vrijkomt in de atmosfeer. Het terugdringen van de CO₂-uitstoot kan middels de energietransitie van woningen. Het klimaatbeleid van de Nederlandse overheid is gefocust op het tegengaan van de uitstoot van broeikasgassen, waarbij de energietransitie van gebouwen een speerpunt is. De doelstelling is dat in 2030 gebouwen 3,4 miljard kg CO₂ minder uitstoten (Klimaatakkoord, juni 2019).

Door het grote woningenbezit van woningcorporaties hebben zij ook een belangrijke rol in het verminderen van de CO₂-uitstoot. In de woonvisie van Goed Wonen Gemert zijn doelen gesteld om naar een CO₂ neutrale keten te werken. Tevens is duurzaamheid verweven in hun kernwaarden (Goed Wonen Gemert, z.d.). De beoogde renovatie van woningen is derhalve een dwingende reden van openbaar belang met betrekking tot redenen van milieu wezenlijke effecten.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 3) en de aanvullende gegevens van 28 november 2025 en 30 januari 2026 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Ongeschikt maken

- De huidige verblijfplaatsen worden onder begeleiding van een ter zake deskundige ecooloog ongeschikt gemaakt.
- Het ongeschikt maken van de woningen vindt plaats in de periode 1 september t/m 15 oktober.
- Voor vleermuizen wordt er ongeschikt gemaakt door middel van het afdichten van aanwezige openingen met exclusion flaps, weringsborstels, rondschuim of ander materiaal. De voorzieningen worden minimaal 3 aaneengesloten dagen ingezet. Er wordt expliciet geen gebruikgemaakt van folie, netten of purschuim.
- Het dak wordt ongeschikt gemaakt middels het handmatig verwijderen van de dakpannen waardoor de dakruimte bloot komt te liggen, of middels het plaatsen van borstels in de dakgoten.
- De minimale weersomstandigheden voor het ongeschikt maken zijn een temperatuur van minimaal 8 graden Celsius bij zonsondergang, maximaal windkracht 4 Bft en maximaal lichte regen.

Controlerende

- De controlerende wordt 3 dagen na het ongeschikt maken uitgevoerd.
- Het controlebezoek wordt uitgevoerd bij een avondbezoek vanaf zonsondergang of bij een ochtendbezoek tot zonsopkomst.
- De minimale weeromstandigheden hierbij zijn een temperatuur van minimaal 8 graden Celsius bij zonsondergang, maximaal windkracht 4 Bft en maximaal lichte regen.

Voorzieningen huismus

- Er worden in totaal 38 tijdelijke nestkasten (type VivaraPro NK MU 06 of van minimaal vergelijkbare kwaliteit) geplaatst aan gebouwen in de directe omgeving.

- In de nabijheid van de tijdelijke alternatieve voorzieningen is voldoende foerageermogelijkheden (jaarrond groen), groene tuintjes en dergelijke en voldoende dekking tegen roofdieren.
- Voor huismussen geldt een minimale gewenningsperiode van 3 maanden voor de tijdelijke voorzieningen.
- Bij het plaatsen van de tijdelijke huismuskasten gelden de volgende voorwaarden (BIJ12, 2023):
 - per weggenomen nestlocatie minimaal 2 alternatieve voorzieningen met een minimaal broedoppervlak van 12,5 x 12,5 cm;
 - voldoende functioneel leefgebied in de directe omgeving van de voorzieningen;
 - maximaal 200 meter van de huidige nestlocaties, maar buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden;
 - geen nestlocaties in de volle zon op het zuiden, rekening houdend met oververhitting;
 - meerdere voorzieningen bij elkaar, maar met openingen minimaal 50 cm uit elkaar;
 - op minimaal 3 meter hoogte en voldoende veiligheid tegen predatoren.
- De permanente voorzieningen worden gerealiseerd in de daken van alle te renoveren woningen bij de afrondende werkzaamheden. Hier worden de drie onderste rijen dakpannen toegankelijk gehouden voor huismussen. Dit wordt gewaarborgd door het plaatsen van vogelschroot op de 4e panlat of door het achterwege laten van vogelschroot. Hierbij is van belang dat er sprake is van voldoende ruimte onder de dakpannen.

Voorzieningen gierzwaluw

- De renovatiewerkzaamheden vinden volledig plaats in de periode dat gierzwaluwen niet in Nederland verblijven. In de periode 1 september t/m 15 april kan derhalve, ten aanzien van gierzwaluwen, zonder beperkingen gewerkt worden.
- Bij alle dakoverstekken worden gierzwaluwvoorzieningen gerealiseerd, zo laag mogelijk bij de dakvoet. In totaal worden 24 gierzwaluwvoorzieningen (type GZP3 van Unitura, of van minimaal vergelijkbare kwaliteit), gerealiseerd in de dakoverstekken. De nestkasten worden op een voor de gierzwaluw geschikte plek aangebracht. De openingen worden aan de voorzijdes van kasten gerealiseerd. De kasten zullen worden gerealiseerd met de opening aan de hogere zijde, zodat de eieren en jongen niet uit het nest kunnen vallen en/of de opening niet kunnen blokkeren.
- Bij alle daken worden de dakruimtes beschikbaar gehouden voor gierzwaluw. Hier worden de drie voorste rijen dakpannen vanaf de kantpannen toegankelijk gehouden voor gierzwaluwen. Dit wordt gewaarborgd door het plaatsen van vogelschroot na de 3e rij dakpannen of door het achterwege laten van vogelschroot. Er wordt gripgaas aangebracht op de nieuwe isolatieplaten. Vervolgens worden panlatten gebruikt die even dik, of dikker zijn dan in de huidige situatie. De kantpannen zullen minimaal 3 cm kieren. Dit is voldoende om de gierzwaluw toegang te verlenen. Tot slot is het van belang dat de aanvliegplek voldoende ruw is en niet wordt afgewerkt met glad geschilderd hout of trespas.

Overwegingen gierzwaluw

Er worden 24 gierzwaluwkasten gerealiseerd ter compensatie van 19 nesten die verloren gaan. In het plangebied wordt er op elke hoek van het dak een gierzwaluwkast gerealiseerd. Deze kasten bevinden zich zeer dicht bij de huidige verblijfplaatsen waardoor deze met voldoende zekerheid gevonden zullen worden voor de gierzwaluw. Hierdoor kunnen wij akkoord gaan met een afwijking van het kennisdocument waarin staat dat er per verblijfplaats die wordt vernietigd, 3 vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd dienen te worden.

Voorzieningen gewone dwergvleermuis

- Er zullen als tijdelijke voorziening 44 gevelkasten (type VivaraPro VK WS 01, VK WS 10 of van minimaal vergelijkbare kwaliteit) worden geplaatst aan gebouwen in de directe omgeving.
- Voor zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen geldt een minimale gewenningsperiode van 3 maanden.
- De vleermuiskasten worden op een voor de vleermuis geschikte plek aangebracht.
- Bij het plaatsen van de tijdelijke vleermuiskasten gelden de volgende voorwaarden (BIJ12, 2024):
 - buiten de verstoringafstand van de werkzaamheden;
 - per weggenomen vleermuisverblijfplaats worden minimaal 4 alternatieve vleermuiskasten geplaatst;
 - de vleermuiskasten worden op verschillende oriëntaties aangeboden en bij voorkeur in verschillende kleuren aangeboden;
 - maximale afstand van 200 meter van de huidige vleermuisverblijfplaats, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden;
 - op minimaal 4 meter hoogte en met vrije in- en uitvliegroute;
 - voldoende veiligheid tegen predatoren en minimale verstoring van kunstmatig licht;
 - zo veel mogelijk buiten bekende paarterritoria van andere vleermuizen.
- In totaal worden 44 vleermuisinbouwstenen (verticale combinaties van type VivaraPro IB VL 06 + IB VL 07 of van minimaal vergelijkbare kwaliteit) ingebouwd in de gevels van de te renoveren woningen. De kasten zullen voldoen aan de eisen die worden gesteld aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024).
- Voor het onder begeleiding van een ter zake deskundige ecooloog verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten na afloop van de renovatie zal weer de minimale gewenningsperiode in acht worden genomen.

Voorzieningen laatvlieger

- Er zijn voldoende tijdelijke uitwijkmogelijkheden voor de laatvlieger in de omgeving van het plangebied. Veel woningen, zoals bijvoorbeeld Pelgrimsweg 8 – 12 en Rector Luytenstraat 13 - 17, welke onder het bezit van Goed Wonen Gemert vallen, zijn dusdanig vergelijkbaar opgebouwd met de te renoveren woningen dat deze dezelfde potentie voor verblijfplaatsen voor laatvlieger bieden. Derhalve zijn deze zeer geschikt als uitwijkmogelijkheid tijdens de werkzaamheden. Hoewel binnen een straal van 200 meter ook veel woningen in particulier bezit zijn, en derhalve niet gegarandeerd kan worden dat bij enkele van deze woningen de spouw- en dakruimte niet recent nageïsoleerd zijn, zijn er dusdanig veel woningen met potentie aanwezig dat er voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar zijn voor de laatvlieger.
- Bij alle woonblokken wordt de dakruimte ter hoogte van de eerste drie rijen dakpannen vanaf de kantpannen wordt (opnieuw) beschikbaar gemaakt. Er zal zorg worden gedragen dat alle ruimtes die voor laatvlieger toegankelijk worden gesteld ook werkelijk toegankelijk is voor laatvlieger: dit betekent dat er geen barrières zoals daklatten aanwezig zullen zijn die veroorzaken dat openingen van minder dan 1,8 centimeter ontstaan.
- Daarnaast wordt de bovenste meter van de spouwmuur bij de kopgevels van Boskant 8, 24, 26 en 30 niet geïsoleerd. Middels spouwborstels wordt voorkomen dat de isolatie in de bovenste meter wordt aangebracht.

- Indien mogelijk wordt er een verbinding gerealiseerd tussen de spouwmuur en de ruimte in onder het dak. In de huidige situatie is er geen open verbinding tussen de spouwmuur en de dakruimte. In het geval dat het bouwtechnisch onmogelijk of onveilig blijkt om een verbinding tussen de luchtspouw en de dakruimte te realiseren, zal de laatvlieger toegang worden verleend tot de beschikbare delen van de luchtspouw door middel van een open stootvoeg of lintvoeg (met minimale afmetingen: 18-20 mm hoog en 50 mm breed) of een entreesteen (type VivaraPro IB VL 09 of minimaal vergelijkbare kwaliteit).
- Doordat de kopgevels op het oosten en westen georiënteerd zijn en hierdoor alle beschikbare delen luchtspouw (slechts) enkele uren zon zullen vangen, is bij geen van de beschikbare delen van de luchtspouw risico op oververhitting of te koude omstandigheden.
- Er wordt een ruimte toegankelijk gemaakt onder het isolatiemateriaal in het dak. Bij de te renoveren woningen zal een extra dikke regel van 4,6 centimeter worden gebruikt bij de renovatie van het dak. Zo is zeker dat de ruimte tussen het dakbeschot en het isolatiemateriaal voor laatvlieger toegankelijk blijft in de toekomst. Deze ruimte kunnen de vleermuizen bereiken vanuit de spouwmuur. Op het dakbeschot zal gripgaas worden aangebracht.

Monitoring

- De voorzieningen voor de laatvlieger worden in het 1e en 3e jaar na afronding van de werkzaamheden conform de meest actuele onderzoeksprotocollen voor de laatvlieger gemonitord.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.

5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 3) en de aanvullende gegevens van 28 november 2025 en 30 januari 2026.
7. In alle gevallen waarin in dit besluit wordt afgeweken van het activiteitenplan, het mitigatieplan of andere bij de aanvraag behorende documenten is dit besluit leidend.
8. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
9. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
10. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
11. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken

12. Het ongeschikt maken van de daken in de periode 1 september tot 30 september kan enkel plaatsvinden wanneer er een controle is uitgevoerd op de afwezigheid van broedende of jonge huismussen en gierzwaluwen. Er mag pas ongeschikt gemaakt worden als er geen broedende of jonge huismussen of gierzwaluwen aanwezig zijn. In het logboek dient te worden vastgelegd wanneer de controle heeft plaatsgevonden en wat de resultaten van deze controle zijn.

Dit voorschrift is opgenomen omdat huismussen in september een vervolglegsel kunnen hebben en gierzwaluwen in de periode tot 15 september nog in Nederland aanwezig kunnen zijn.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

13. Het ongeschikt maken van potentiële laatvliegerverblijfplaatsen in de periode 15 september tot en met 15 oktober is enkel toegestaan, indien dit ecologisch is onderbouwd in relatie tot het seizoensverloop en de weersomstandigheden. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in het logboek.

Dit voorschrift is opgenomen omdat een zomerverblijfplaats van de laatvlieger ook als milde winterverblijfplaats gebruikt kan worden. Milde winterverblijfplaatsen kunnen vanaf 15 september in gebruik zijn door de laatvlieger, afhankelijk van het seizoensverloop en de weersomstandigheden. Het is niet toegestaan om woningen ongeschikt te maken buiten de actieve periode van de laatvlieger.

14. Alle woningen waar geschikte invliegopeningen voor vleermuizen in aanwezig zijn, dienen dusdanig ongeschikt gemaakt te worden dat de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger hierin nergens meer kunnen verblijven.

Dit voorschrift is opgenomen, omdat de vleermuizen zich kunnen verplaatsen naar nieuwe verblijfplaatsen binnen het plangebied, nadat hun huidige verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt.

15. De te gebruiken exclusion flaps dienen groot genoeg te zijn zodat de laatvlieger er gebruik van kan maken. De afmetingen van de exclusion flaps dienen te voldoen aan het Kennisdocument Laatvlieger (BIJ12, 2025).

Dit voorschrift is opgenomen, omdat er niet is aangegeven welk type exclusion flaps gebruikt worden. Niet alle exclusion flaps zijn geschikt voor de laatvlieger, omdat deze te klein zijn. De laatvlieger heeft exclusion flaps met bredere openingen nodig. In het logboek dient te worden vastgelegd welke exclusion flaps er gebruikt zijn. Ook dient te worden onderbouwd dat de laatvlieger hier gebruik van kan maken.

16. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

17. Wanneer een opening direct wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.

18. Bij het ongeschikt maken van de kantpannen/kopgevels voor gierzwaluw en/of huismus dient voorkomen te worden dat vleermuizen worden opgesloten. Daarom dient er elke 2 meter een exclusion voorziening geplaatst te worden.

Dit voorschrift is opgenomen omdat vleermuizen ook via de kantpannen in- en uit een verblijfplaats kunnen vliegen. Wanneer deze ongeschikt gemaakt worden voor huismus en/of gierzwaluw, kunnen vleermuizen worden opgesloten in de verblijfplaats en daardoor kunnen ze worden gedood als er geen andere uitvliegopeningen meer beschikbaar zijn.

Controlerende

19. Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, wordt een controlerende uitgevoerd. Deze dient naast de eisen die zijn genoemd bij de maatregelen te voldoen aan het volgende:
- De controlerende dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger van het Vleermuisprotocol 2021. Met uitzondering van de neerslag. Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn.
 - In het logboek dient hieromtrent het volgende te worden vastgelegd:
 - i. hoe en wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard;
 - ii. Op welke wijze de controlerende is uitgevoerd;
 - iii. de resultaten van de controlerende;
 - iv. de datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controlerende.

De bovenstaande voorschriften over de controlerende zijn opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

Huisumus

20. De tijdelijke kasten voor de huismus dienen conform het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2023) gerealiseerd te worden. Mochten de voorzieningen niet conform het Kennisdocument geplaatst zijn, dan dienen ze verplaatst te worden zodat ze hier wel aan voldoen. In dit geval dient de gewenningsperiode in acht genomen te worden vanaf het moment dat de tijdelijke kasten in overeenstemming met het KD zijn geplaatst.

Dit voorschrift is opgelegd omdat onduidelijk is of de tijdelijke voorzieningen voor de huismus voldoen aan de eisen uit het Kennisdocument. Er zijn meerdere kasten op de zuidwestgevels geplaatst. De kasten zullen meerdere uren in de zon hangen. Daardoor is het mogelijk dat de kasten te heet worden in de zon.

21. Per weg te nemen nestplaats van de huismus dienen minimaal 2 nestkasten voor de huismus ingebouwd te worden, conform de eisen van Het Kennisdocument Huismus van BIJ12 (versie 2023). Dit voorschrift wordt opgelegd omdat er onvoldoende is onderbouwd dat de ruimtes onder de dakpannen in de toekomstige situatie geschikt zijn voor de huismus. De daken worden geïsoleerd hetgeen invloed heeft op het (micro)klimaat onder het dak. Het kan te heet worden onder het dak, wat een negatief effect kan hebben op het broedsucces van de huismus.

Dit voorschrift is opgenomen omdat het onder een geïsoleerd dak te heet kan worden, waardoor de eieren niet uit kunnen komen en jongen dood kunnen gaan.

Gewone dwergvleermuis

22. De vleermuiskasten waarin tijdens het nader onderzoek gewone dwergvleermuizen zijn aangetroffen dienen na afloop van de werkzaamheden weer beschikbaar te zijn voor de gewone dwergvleermuis.

Dit voorschrift is opgenomen omdat, conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024), de alternatieve verblijfplaatsen zoveel mogelijk op de huidige verblijfplaatsen moeten lijken. Enkele van de huidige zomerverblijfplaatsen bevinden zich in externe vleermuiskasten. Deze kasten kunnen na afloop van de werkzaamheden weer beschikbaar gemaakt worden voor de gewone dwergvleermuis, waarbij de kans op ingebruikname van deze voorzieningen hoog is.

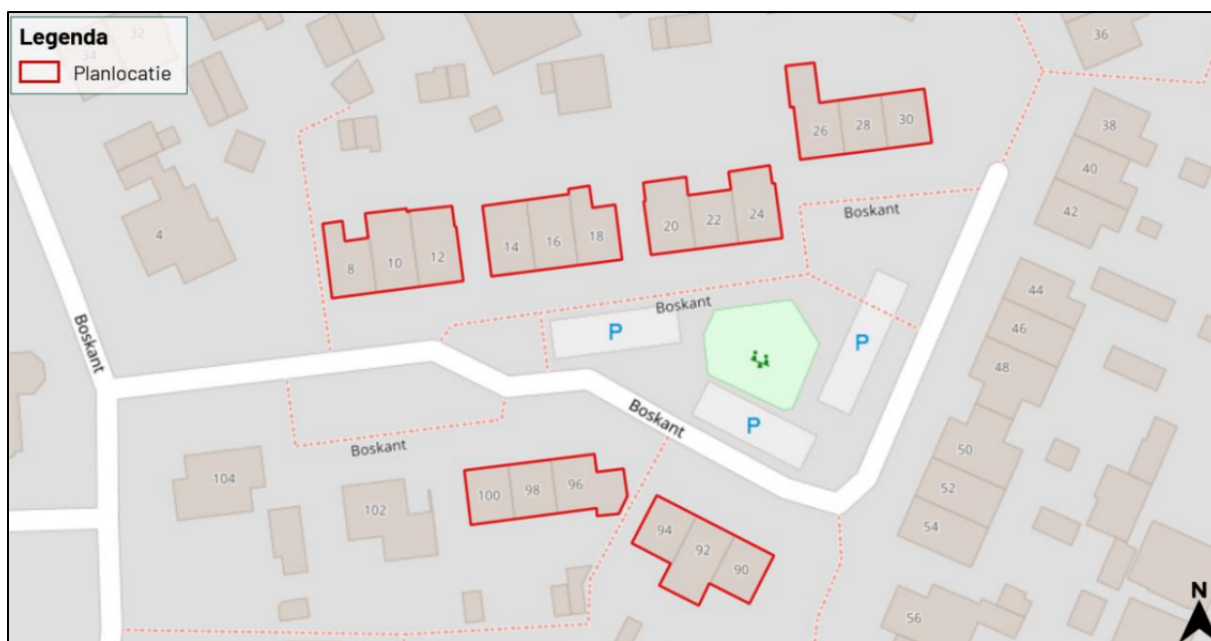
2.8 Staat van instandhouding

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen.

3. Conclusie

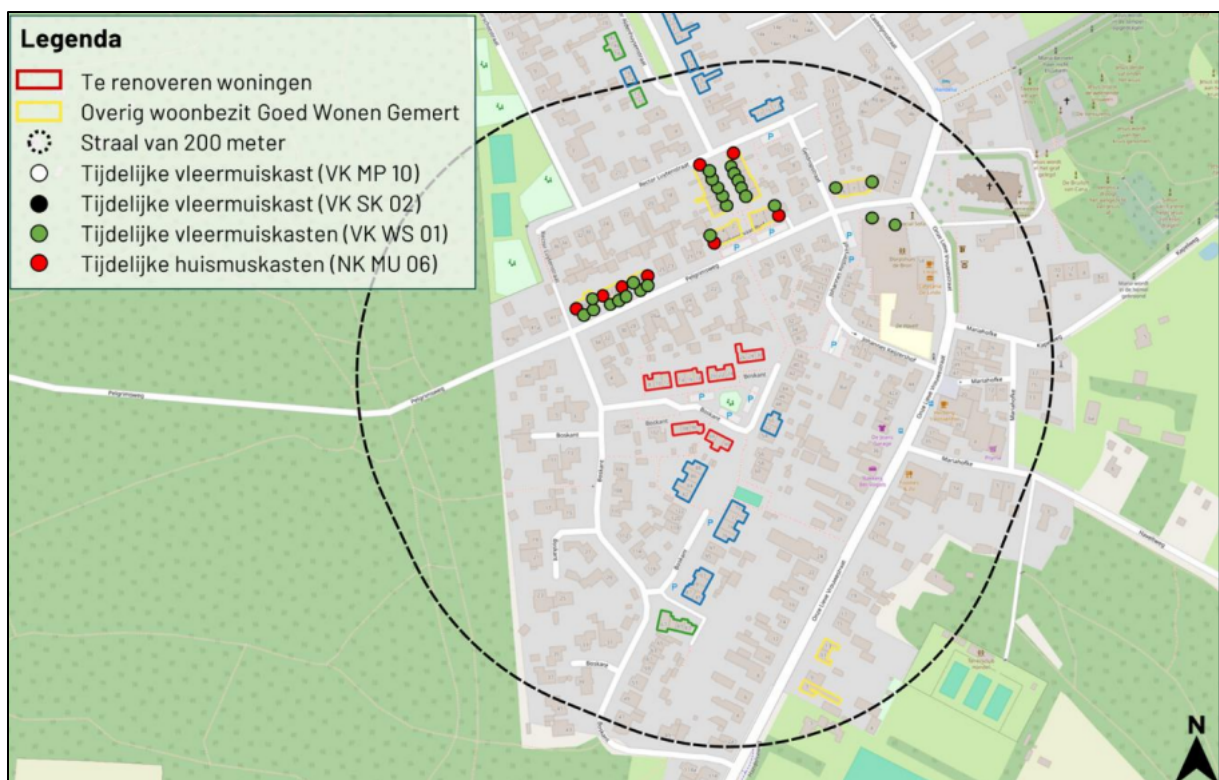
De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

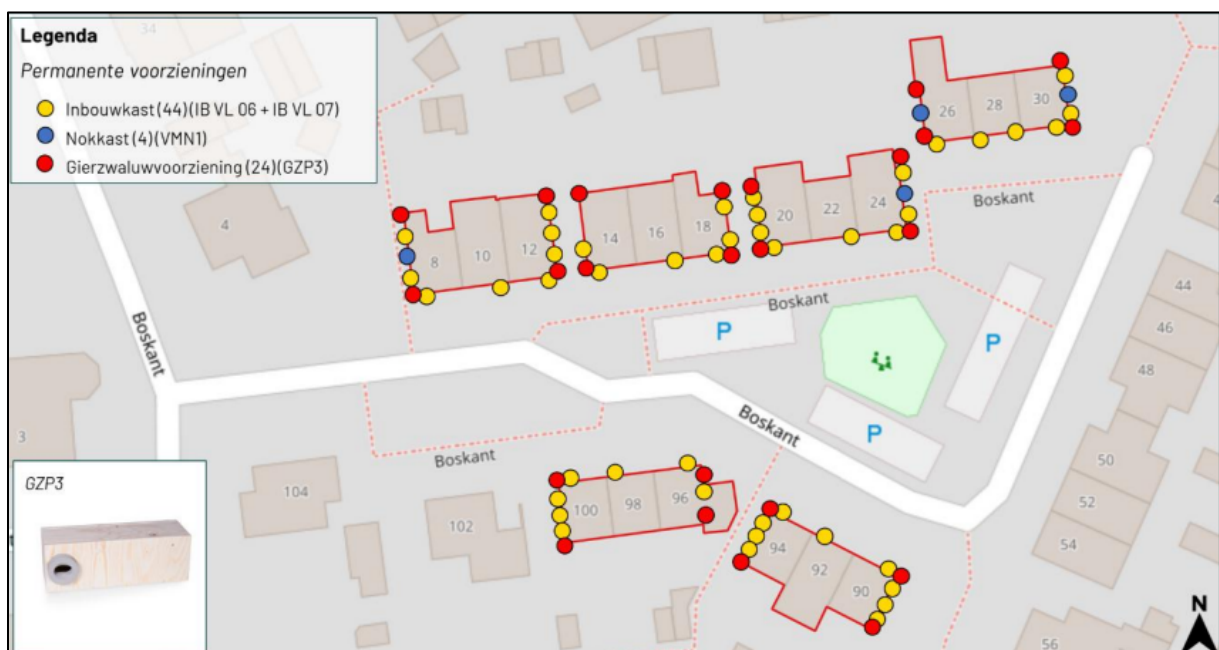

Figuur 1. Locatie Boskant 8–30 (even) en 90–100 (even), te Handel. De activiteiten vinden plaats binnen de omliggende gebieden.

Bijlage 2. Locaties van de maatregelen

Figuur 2. Voorlopige locaties van de tijdelijke voorzieningen. Per stip worden meerdere kasten geplaatst. De exacte aantallen kasten per stip zijn opgenomen in tabellen 3.1 en 3.2 van het activiteitenplan. In de aanvullingen van 28 november 2025 is aangegeven dat enkele kasten op andere locaties zullen worden geplaatst dan in de afbeelding zijn weergegeven.

Figuur 3. Locaties van de permanente voorzieningen.

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten		
Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/256897	
Naam initiatief	Renovatie Boskant 8-30 en 90-100 te Handel	
vergunningsperiode	voor de periode van 1 september 2026 tot en met 31 december 2030	
Vergunninghouder		
Naam aanvrager		
Adres		
PC-Woonplaats		
<u>Gegevens</u>		
<u>werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden		
Telefoonnummer (vast)		
Telefoonnummer (mobiel)		
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering		
Locatie(s) werkzaamheden		
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen		
Datum start werkzaamheden		
Overzicht planning werkzaamheden		
		
		
		
		
Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	